

Asia: VN/2935/2021

Lausuntopyyntö - Uusi väliaikainen laki yhteisöjen kokouksista

Lausunnonantajan lausunto

1. Minkä tahon kannalta annat lausunnon:

Muu, mikä [Arvopaperikeskus]

2. Onko tarpeen jatkaa voimassa olevan väliaikaisen lain 677/2020 mukaisia kokouksen järjestämistä ja osallistumista helpottavien poikkeusten voimassa oloa?

Muu ehdotus, mikä [Kyllä HE-luonnoksen esittämien yhteisöjen lisäksi myös listaamattomille yhtiöille]

Perustelut:

Esitämme, että mahdollisuus luopua fyysisestä yhtiökokouksesta laajennettaisiin listaamattomiin yhtiöihin. Euroclear Finlandin ylläpitämässä arvo-osuusjärjestelmässä on toista sataa listaamatonta yhtiötä, joista osa on omistajamäärältään huomattavan suuria, yli kymmenen tuhannen osakkeenomistajan yhtiöitä. Virtuaalisesta yhtiökokouksesta hyötyvät toki yhtä lailla kaikenkokoiset osakeyhtiöt.

3. Mihin asti poikkeusten voimassaoloa on mielestäsi tarpeen jatkaa?

-

Perustelut:

-

4. Muut ehdotukset ja kommentit

Euroclear Finland Oy:n on tukemissaan yhtiökokouksissa havainnut, että väliaikainen laki on toiminut hyvin ja palvellut tarkoitustaan poikkeusoloissa. Nyt saadut opit on syytä huolellisesti analysoida ja ottaa huomioon osakeyhtiölakia ja muuta sääntelyä pysyvästi kehitettäessä.

Väliaikaisen lain puitteissa järjestetyt pörssiyhtiöiden yhtiökokoukset ovat onnistuneet hyvin. On selvää, että yksi toteutustapa ei sovi kaikille yhtiöille, ja siksi pidämmekin tärkeänä sitä, että sekä väliaikaisessa että uudistuvassa pysyvässä sääntelyssä yhtiöt voivat rakentaa yhtiökokouksensa omien tarpeidensa mukaan yhdistellen ennakoäänestämistä, etäosallistumista ja fyysistä läsnäoloa. Esitämme myös, että mahdollisuus luopua fyysisestä yhtiökokouksesta laajennettaisiin listaamattomiin yhtiöihin. Euroclear Finlandin ylläpitämässä arvo-osuusjärjestelmässä on toista sataa listaamatonta yhtiötä, joista osa on omistajamäärältään huomattavan suuria, yli kymmenen tuhannen osakkeenomistajan yhtiöitä. Virtuaalisesta yhtiökokouksesta hyötyvät toki yhtä lailla kaikenkokoiset osakeyhtiöt.

Vaikka kokonaisuudessaan kokoukset ovat onnistuneet hyvin, on jonkin verran epäselvyyttä ilmennyt, kun osakkeenomistajien oikeuksien toteutuminen on siirtynyt itse yhtiökokoustapahtumasta ennakoäänestystä edeltävään vaiheeseen ja itse ennakoäänestykseen. Kaikki osakkeenomistajat eivät ehkä ymmärrä aikatauluissa tapahtuneita muutoksia. Haasteita syntyy myös erityisesti siitä, että eri maiden yhtiökokouskäytännöt poikkeavat paljon toisistaan. On siten myös epätodennäköistä, että Suomen yhtiökokouskäytännöt olisivat laajemmin ulkomaisten omistajien tiedossa. Tästä voi seurata hallintarekisteröityjen omistajien äänimäärien pieneneminen.

Nykymallissa hallintarekisteröityjen osakkeenomistajien äänestäminen on monivalinta-asiakohdissa haasteellista. Hallintarekisteröityjen omistajien äänestysohjeet siirtyvät säilytysketjussa standardoiduilla sanomilla. Mikäli äänestäminen tapahtuu valitsemalla eri vaihtoehtojen välillä, syntyy mahdollisuuksia väärintulkintaan ja sitä kautta äänien käsittelemättä jättämiseen.

Tähän liittyen olemme myös havainneet, että vähemmistöosingon esittämiselle kutsussa sekä mahdolliselle äänestämiseen ennen yhtiökokousta on syntynyt vaihtoehtoisia tapoja. Jotkut yhtiöt esimerkiksi asettavat vastakkain hallituksen ehdotuksen ja vähemmistöosingon siten, että vastustamalla hallituksen ehdotusta osakas kannattaa vähemmistöosinkoa. Toiset taas pyytävät vähemmistöosingon osalta kannatuksen erikseen riippumatta hallituksen ehdotuksesta, ja tällöin osakkeenomistaja voi halutessaan kannattaa molempia.

Erilaiset tavat soveltaa väliaikaista lakia ovat omiaan aiheuttamaan sekaannusta osakkeenomistajien keskuudessa. On jopa mahdollista, että hallintarekisteröidyiltä omistajilta saapuvia ääniä voi jäädä käsittelemättä väärinkäsitysten takia. Ehdotamme lain ja sen perusteluiden selkiyttämistä tältä osin. Ei ole toivottavaa, että väliaikaisen lain kyseessä ollessa syntyy erilaisia menettelyjä ja äänestystapoja.

Toivomme, että oikeusministeriö ryhtyy valmistelemaan pysyviä muutoksia sääntelyyn monimuotoisten yhtiökokousten mahdollistamiseksi jatkossakin, kun väliaikaislain voimassaolo päättyy. Pikaisesti säädettyjen väliaikaisten normien varassa ei ole syytä jatkaa yhtään pidempään kuin on pandemiatilanteen kannalta välttämätöntä.

Isosomppi Pekka
Euroclear Finland Oy